

SAVAITEJE

Rašo V.

Demokratijų ir diktatūros konferencija Berlyne seks visas pasaulis. Po didžios pergalės, į šaltą karą subirusi koalicija po 5 metų vėl sueina tartis, kad vilkas būtų sotus, ir avis sveika. Amerikos vedamos demokratijos dabar jaučiasi stipresnės stoti prieš 800 milijonus žmonių pavergusią diktatūrą, kurioje pasireiškė grasių silpnųjų. Konferencija svarstys Europos likimą. Vargšė Europa! Tiek napoleonų pagaminusi, dabar ji veikia be balse, o jos likimą sprendžia du milijonai, ne europiečiai.

Korėja, pasirodo, ne tik šiandien mūsų spaudą domino. Pirmame 1897 metų Tėvynės Sargo numeryje (ėjo Tilžėje), rašoma: "Korėja. Visa jaunuomenė pusesalės Korėjos labai linksmas, joguei jų karaliukas našlys vėl apsiženijs. Kol jų karaliukas ne-siženijs, nei vienas jo karalys-tėje negalėjo ženyti, kad kara-liui būtų daugėnei iš ko sau pačią pasirinkti."

Amerikos užsienio reikalų sekretorius Dulles pasakė programinę kalbą, kurioje pabrėžė dabartinius Washingtono siekius. Tai — ruošti suduoti visais ginklais ir visu smarkumu jei tik Maskva, ar Kinija pakila kur nors grobišiai. Amerika tobulins savo karinį pajėgumą ir stiprins visus galimus talkininkus. Šalia to viso — ji vis ieškos būdų gražiau su Sovietais susitarti visais rūpimais klausimais.

SLA organas "Tėvynė" jau pradėjo ruošti narius būsiančiam organizacijos seimui, kuris įvyks Wilkes Barre, Pa., birželio pabaigoje.

Praėjusių metų pradžioje, lietuvis misijonierius tolimoje Indijoje, kun. Jonas Svirnelis atšaukė aukų naujai bažnyčiai ir varpams. Amerikos lietuviai bažnyčiai prisiuntė \$2,791.00, o varpams — \$420.

Amerika į pasaulio jūras paleido pirmutinį žmonijos istorijoje atominį povandeninį laivą, narlavį Nautilus, kurį pastatyti ėmė 5 metus. Įdomu, vienu stipriausių iniciatorių buvo admiralas Rickover, gimęs Lenkijoje. Narlavė kainavo 55 milijonus dolerių, gali po vandeniu aplaukti visą pasaulį, turi radaro ir sonaro sistemas ir galės su savimi vežti radijo tvarkomas išsajamas atominės rakietas.

Maskva bando pasaulį įtikinti, kad šeškas nebesmiršta ir kad vilkas tikrenybėje dėvi švelnias avėles vilnes. Gali būti, viena kita lengvatikė ir pagaus. Bet Amerikos lietuviai tik tada patikės, būk Maskvoje nauji, žmoniškėni vėjai pučia, kada bus nuimta visa cenzūra ir varžos siųsti į Lietuvą laiškus ir siuntinius, bei gauti iš ten necenzūruojamus atsakymus.

Studentų Demonstracijos Madride

MADRID. — Šimtai maršuojančių studentų susikirto su policija miesto gatvėse, trečią dieną demonstruodami prieš britus, nepaisydami kad gresia jiems suspendavimo pavojus. Studentai susirinko Madrido svarbiausioj gatvėje, nešdami propagandos iškabas, šaukdami obalsius prieš britus.

Kaip anksčiau, demonstracijų priežastis buvo 250 metų sukak-tuvės nuo Britanijos užėmimo Gibraltaro, Ispanijos pietiniame gale. Studentai taipgi puolė Ispanijos policiją, kuri saugojo Britų Pasiuntinybę. Jau nuo pereinamos savaitės studentai nelanko klases ir Madrido Uniērsiteto viršininkai įsakė jiems tuojaus sugrįžt, kitaip bus suspenduoti.

Nr. 4

WORCESTER, MASS., Sausio (Jan.) 30, 1954

Vol. XXXVI

DIDELI MOLOTOVO REIKALAVIMAI KONFERENCIJOJ

BERLYNAS. — Šią savaitę Keturi Didžiųjų Užsienio ministeriai pradėjo savo pirmą konferenciją, po penkių metų, padalytame Berlyne, kad ieškot naują taiką tarp rytų ir vakarų, hidrogeno bombos amžiaus aušroje. Nuo pat pradžių buvo matyt mažai vilties atsiekti taiką, nes tuojaus pasirodė didelės nuomonių skirtumas dėl klausimų, dėl kurių susirinkta. Atidarymo sesijoje, Rusijos V. M. Molotovas kritikavo Amerikos politiką nuo Yalu iki Reino kaip grąsinanti pasaulio taiką. Prancūzijos George Bidault ir Britanijos Anthony Eden savo pirmose kalbose ragino Rusiją sutikti Vokietijos suvienijimui su laisvais rinkimais, atsisakė išieškodėl Atlantikos gynybos sistemoms ar Europos armijos su vokiečių jėgomis, reikalavo kad Austrijai būtų suteikta nepriklausomybė, dabar devyni metai kaip laukiama.

John Foster Dulles, Jungtinių

Valstybių užsienio sekretorius, atmetė sovietų pasiūlymą, kad keturi didžiųjų jėgos dabar susirinkusios Berlyne, tartusi su komunistiška Kinija ateinantį pavasarį. Georges Bidaut, Prancūzijos Užsienio ministeris pasakė rusams, "Kinija padeda sukileliams Indo-Kinijoje kariuoti ir daug prancūzų ten žūna ir daug kenčia dėl to karo Prancūzijoje. Prancūzija negali to ignoruoti ir taip ilgai kaip tokia padėtis randasi prancūzai negali tartis su Kiniečių Žmonių Respublika.

Vidurio ir Rytų Europos Konferencija pasiuntė JAV., Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministeriams telegramą, kurioje reikalaujama svarstyti Berlyno konferencijoje sovietų okupuotų valstybių likimą. Minėta organizacija susideda iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Bulgarijos, Rumunijos, Albanijos ir Jugoslavijos atstovų.

Iš Viso Pasaulio

Jugoslavija ketina sumažinti gynybos išlaidas 11.6 nuosimčių 1954 metais. Tas parodo netikėtai Jungtinių Valstybių pagelbos pasekmes, bet ir pasitikėjimą, kad yra mažiau galimybės sovietų vedamam karui prieš Tito režimą.

Japonijos Premieras Yosida, kalbėdamas savo parlamento pirmoj 1954 sesijoje prilygė sąvokas prieš pasaulio prieš-komunistines tautas: "Japonija griežtai laikysis savo dabartine politika bendradarbiauti ir veikti sykiu su laisvais kraštais." Jisai pasiūlė padidinti fondus gynybai.

Pietinė Korėja prašė Jungtinių Valstybių pagelbėti jiems pastatyti ROK ginkluotą jėgą iki tokio laipsnio, kur ji galėtų save apsiginti be svetimų pulkų pagelba. Premieras Palk sakė, kad tokį prašymą perdavė per J. V. Armijos Sekretorių Stevens.

Europoje iš Arktikos atūžę vėjai pastatė temperatūras žemiausiam laipsny per daug metų Munche, Vokiet. temperatūra nukrito iki 3.2 laipsnių. Per visą Italiją užėjo dideli šalčiai ir Romoje snigo pirmą kartą po 1950 metais. Berlyne, buvo 4 žemiau nullo šalčio. Britanijoje, prisnigo daug sniego ir temperatūra nukrito iki 20 laipsnių, žemiausia kiek buvo dviejų metų laikotarpio. Šaltis apgaubė Europą nuo Švedijos iki pietinės Italijos.

London. — Lloyd Register, pranešė, kad Britanija stovėjo pirmoj vietoj laivų statyme paskutiniiais 1953 metais. Britanija turėjo tris kartus tonažo daugiau kaip jos artimiausia kompetitorė — Vakarinė Vokietija. Jungtinės Valstybės stovėjo trečioj vietoj.

Bolševikams Nesiseka

Sausio mėn. 10 d. "Tiesa" atspausdino vedamąjį "Igyvendinti komunistų pasiūlymus". Gražiai pavadinti maskolių įsakymai. Ką reiškia jų nevykdymas — žino kiekvienas pavergtos Lietuvos gyventojas.

— Ką tik Lietuvoje pasibaigė taip vadinami rajonų ataskaitiniai rinkiminiai partiniai susirinkimai. "Tiesos" vedamajame skelbiami jų liūdni rezultatai. Visose srityse rasti apsilėidimai ir vis trūkumais kritikuojama pati partija, kimbama prie ministerijų. Kaip ir galima buvo tikėtis, daug priekaištų susilaukė, ypač žemės ūkio ministerija. Prieš porą mėnesių ta pati "Tiesa" rašė, kaip entuziastingai žemės ūkio darbuotojai su tiko KP, CK, rugsėjo mėn. plenumo nutarimus ir šimtais jie iš visų įstaigų savanoriškai veržėsi į kaimą kolchozino rudens purvobristi. Šiandieną "Tiesa" jau atvirai pripažįsta, kad tie žmonės ne savo noru, bet partijos ir ministerijos, pagal ženklą iš Maskvos, buvo siunčiami sužlugdytų kolchozų nuo galutinio bankroto gelbėti. Kad ir visus žemės ūkio specialistus iš visur į kaimą išgrūdė, bet vis vien visiems neužteko. Kretingos bolševikai nusiskundė, kad į Darbėnų MTS nebuvo atsiųstas nei vienas agronomas ar kitas specialistas, Ignalinos komunistai nepatenkinti MTS darbu ir t. t.

Savo vedamąjį "Tiesa" užbaigė sena giesmele — iš-

Nedarbas Tik Laikinas

WASHINGTON, D. C. — Vyriausybė išreiškė viltį, kad nedarbo kilimas mažinasi ir baigsis apie kovo mėnesio antrą savaitę, beveik visose dirbtuvėse išskiriant kelias. Darbo Departamentas išklaušinėjęs šio krašto 149 svarbiausių pramoninių centrų darbdavius, pranešė, kad dabartinės nedarbo skaitlinės nekils, bet pasiliks tokios pačios dar mėnesį ir pusę. Dabartinė padėtis pasiliks tarp pusę iš šių 149 centrų, tikta trečdaly bus daugiau darbu.

Vyriausybės oficialai tiki, kad dabar gali būti virš 2,000,000 bedarbių, didžiausius skaičius sulysinus su pereitų dviejų metų sausio mėnesio laiku, bet mažiau kaip per paskutinį 1949-50 krizį, kada buvo 4,600,000 bedarbių. Paprastai, sausio ir vasario mėnesiais būna daugiausia bedarbių, bet kovo mėnesį, su pavasariu darbai padaugėja.

Kongresas Ištirs

Kavos Kainas

WASHINGTON, D. C. — Kongreso komitetai ištirs kavos kainas, nes kaip senatorius J. Glenn Beall, Maryland valstybės, sako: "Amerikiečiai, kurie mėgsta kavą išnaudojami mažos ir išrinktos grupės, kuri kontroliuoja kavos pramonę. Senatoriai paskirs komisiją iširti ar kylančios kavos kainos paeina nuo blogo derliaus iš priežasties pereitų metų nepaprasto šalčio Brazilijoje; ar kavos spekuliatoriai sulaužė kokių federalių įstatymų; ar vyriausybė gali parūpinti užtektinai kavos už žemesnes kainas.

Brazilijos Kavos Institutas užkvietė Kongreso atstovus, senatorius, spaudos korespondentus; darbo vadus ir moterų organizacijas į Braziliją iširti kavos pramonę. Ne tik kavos kainos pakilo, bet ir kakao, dėl ko šeimininkės susirūpino ir pradėjo pirkt daugiau arbatos ir postum.

Moterų Klubų Federacija buvo užkvietusi pasiųsti keturias tipiškas šeimininkes į Braziliją iširti reikalą. Federacija sakė, kad priims tokį užkvietimą ir paskirs atstoves.

Vis Dar Masiniai

Bėga Iš "Rojaus"

Federalinės Vokietijos įstaigų žiniomis, sovietinės zonos gyventojai vis dar masiniai bėga į vakarus. Kas mėnuo atbėga vidutiniai 18.000. Šiuo metu pereinamose stovyklose yra apie 200.000 sovietinės zonos vokiečių atbėgėlių. Net liaudies policininkų per mėnesį atbėga keli šimtai, tariant, ištisomis kuopomis.

kymu organizuoti lenkyniavimą įvyksimo bolševikų suvažiavimo garbei. Kas Maskolijoje beįvyktų, už viską turi atsakyti darbininkai. Ir lyg pasityčiodami bolševikai Sovietiją vadina darbininkų rojumi.

PALIAUBOS BE TAIKOS

JERUZALĖ. — Nuo 1949 metų, paliaubų linija tarp Arabų ir žydų šventoje žemėje, sustabdė karą, bet neatnešė taikos. Šioji linija tapo kelrodis plėšikam, sabotažininkam, žmogžudžiam, pakely trukdyt priešui. Šioje sienoje praktikuojama obalsis, "Akis už Akį, dantis už dantį". Vienas incidentas veda prie keršto, ir kerštas prie kito incidento, be pabaigos. Šventoji žemė tapo vieta, kur žuvininkai ant Galilėjos Jūros turi policijos apsaugą. Tradicinga piemens lazda buvo pakeista šautuvu abejuose Israelio - Jordano paliaubų linijos pusėse. Ūkininkai moka kaip naudot kulkosvaidžius ir kitokius ginklus.

Yra beveik 600 mylių paliaubų linijos atskiriant Israelį nuo Lebanon, Syrijos, Jordano ir Egipto, keturios iš tautų kurios kovojo prieš Israelį 1948 metais. Paliaubų linija buvo pastatyta 1949 metais per Jungtinių Tautų tarpininką Dr. Ralph Bunche. Šioji linija turėjo būti pakeista tuojaus nustatytom sienom, pagal taikos sutartis po kelių mėnesių, bet pasiliko jau beveik penkis metus.

— Buvo kasujo praliejimo išilgai visos linijos, bet daugiausia

neramumų įvyksta vienam plote, 80 mylių nuo Jordano Tulkarmo miesto šiaurėje, per Qualqiliye, Latrun Slėnį, Jeruzalės ir iki Idnos, pietuose. Izraelio pusėje, čia randasi didesnė dalis žydų gyventojų. Kitoje pusėje irgi randasi Jordano gyventojų centrai ir armijos, Arabų Legijonų įgulos. Taipgi šioje pusėje randasi 474,000 Palestinos tremtinių, kurie prieš šešis metus gyveno kitoje sienos pusėje.

Nei vieno krašto nei kito armija negali apsaugot kiekvieną sienos pėdą tarp Israelio ir Jordano. Labai lengva naktį per pievas nubėgt į vieną ar kitą pusę, taip kaip pereit skersai gatvę. Toji vadinama infiltracija yra kaltininkė prie sienos neramumams, dažnai tyčiomis suorganizuotiem.

Daug kartų Israelio ūkininkai patys priveda arabus prie įstatymų laužymo. Leit. Mohammed Barghouty, Arabų Legijono, Jordano - Israelio Paliaubų Komisijos narys, vadina susikirtimus prie sienos, Israelio politika. Be šių įvykių jis sako, Israelis negautų pagelbos iš amerikiečių, kurie turi tikėt, kad Israelis karinėja su arabais.

ŽURNALAI KALTINAMI UŽ DEFICITĄ

WASHINGTON, D.C. — Pagal Pašto Viršininko Arthur E. Summerfield įrodymus, žurnalai sudaro 68-tą, nuosimtį iš \$240,000,000, į metus deficito vyriausybė už antros klasės pašta. Šioji suma yra virš pusę \$430,000,000, dabartinio metinio deficito. Jis prašo Kongreso pakelt antros Klasos ratas 42 nuosimčiais, pradėdant su 10 nuosimčiais balandžio pirmą dieną.

Life žurnalas, kurs siūnčia veik milijoną egzempliorių per pašta kas savaitę sumoka apie \$5,000,000 į metus, bet pašto departamentas sako, kad kainuoja virš \$13,000,000 juos išdalinti. "Saturday Evening Post" moka apie \$3,000,000, už išlaidas išdalinimui, gi paštas sako, kad kainuoja virš \$9,000,000. Pašto Departamentas apskaitliavo, kad "Readers Digest" išdalinimas jiems duoda \$3,668,000 nuostolių ir "Ladies Home Journal" \$1,632,000. Laikraščiai gauna tas paštas lengvatas, bet daugiau laikraščių parduodami krautuvėse ir išnešiojami

vailių, todėl nesudaro tokio didelio deficito kaip žurnalai.

Ponas Summerfield nori kad antros klasos kainos būtų pakeltos taipgi už įvairios skelbiamos medžiagos siuntinėjimą. Jisai sako, jau laikas sustabdyti senovės paprotį, kada žmonės gyvendavo kaimuose, važiuodavo arkliais ir vyriausybė padėdavo jiems pigiai įsigyti laikraščius ir žurnalus, kad paragint daugiau žmonių išmokyti skaityt. Jisai sako, kad žmonės dabar mano, kad paštas turi pats save užsilaikyt be deficito.

Žurnalų leidėjai be abejonės priešingi, taipgi ir skelbimų platintojai, o kam teks tą našta pakelt, tai paprastiesiems skaitytojams.

Enteblė, Akrikoj — rašytojas Ernest Hemingway su savo žmona po dviejų nelaimingų įvykių keliaudami 2 lėktuvuose per džungles išliko su mažais sužeidimais ir kelionę tęsė automobiliu per Rytinę Afriką.

GUARANTY BANK & TRUST CO.

WORCESTER, MASSACHUSETTS

SERVING ALL YOUR BANKING REQUIREMENTS

AT 3-CONVENIENT LOCATIONS

Main Office: SLATER BUILDING, Main St. at Elm

Drive-In Branch

Drive-In Branch

Commercial St. at Central

Park Ave. at Webster Sq.

Member: Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

LIETUVOS KARIŲ INVALIDŲ REIKALU

Nekartą spaudoje buvo rašyta tuo klausimu. Tačiau pasekmės buvo ir tebėra didžiai apgailėtinos. Invalidų, kad ir labai mažai turime, vienok padėti jiems jų neatbūtinu gyvenimo reikaluose, visuomenė visiškai nesirūpina ir neieško jokių priemonių ateiti jiems pagalbos. Tai apgailėtina Lietuvių Karių Invalidų padėtis.

Gera yra šelpti lietuvių vertą studentiją čia Amerikoje ar mokslus einančius svetur; reikia šelpti ir palaikyti lietuvių įsteigtą gimnaziją Vokietijoje; aukoti Lietuvių Enciklopedijos laidai, leisti Lietuvos Istoriją, kiek vėliaus gal ir Amerikos Lietuvių Istorijai reikės pinigų rinkti. Surenkama jau desėtkais ir šimtais tūkstančių dolerių palaikymui ar įsigyjimui naujų dvasinių institucijų, kaip tai: bažnyčių, klebonijų, mokyklų, kloštorijų ir giminingų joms įstaigų. Kiti desėtkai tūkstančių dolerių surenkama Amerikos Lietuvių Tarybai ir Bendram Amerikos Lietuvių Fondui.

Visi viršminėti mūsų reikalai yra pirmieji ir didžiai svarbūs, betgi Lietuvių Karių Invalidų, kurie jaunatvės laikų stoji žūt-būtinon kovon, kad Lietuvai laisvę ir nepriklusomybę iškovojus, praradę sveikatą netekus kūno svarbiųjų dalių, taipgi turėtų būti mūsų veikiančių organų priimti ir įrašyti į pirmieji reikalus; visada juos atminti ir tinkamai jų reikalus paremti. Bent tuos reikalus, kuriuos Philadelphiais Dirvoje Nr. 2 nurodo. Tačiau iki šiol nieko jų padėtimi nėra daroma, ir kaip matyt, nebus daroma. Iki visuomenės veikėjai turinti kiek dar žmoniškumo jausmų neišeis viešai su griežtu reikalavimu invalidų padėtimi susirūpinti.

Aš esmu vienas jų užtarėjas, nes mano kolonijoje man tenka pažinti juos keturius. Man jų padėtis yra labai aiški, suprantama ir matoma.

Mes puošiame tėvynės Lietuvos meile, švaistomes didžiū

patrijotizmu, geriamės krikščioniška labdara, užmiršdami ir apleisdami geriausius sūnus Lietuvos. Kokis kitas lietuvis gali atstoti Lietuvį Karį Invalidą, netekusi rankos ar kojos kovoje už Lietuvos nepriklusomybę ir laisvę? Kas iš mūsų sveikųjų norėtų patapti invalidu? Atsižadėtų aukštų titulų, garbės, žemiškų turtų. Pagalvokite apie tai visi draugijų veikėjai, didžiųjų organizacijų vedėjai, finansininkai, biznierių, turtingų klubų, svetainių, pirmininkai, raštininkai ir kiti, lietuviai patrijotai. Tiesa, nei vienas Karys Invalidas nesiskundžia nugarimžės esąs į gyvenimo sunkumą. Surtas ir dumblyną. Nesiskundžia, nes jie esą per daug kantūs, užgrūdinti ir ištvėringi žmonės. Jie savo ryžtą ir likusia sveikata gyvenimą sau daro, netekę savo globotojos tėvynės dėl kurios jie kariavo. Bet pažysstant juos ir matant jų benarįnį kasdieninio gyvenimo judesį, graudu darosi matyti kaip žmogui netekus svarbiausių kūna dalių vis reikia gyventi.

Šiuo raštu neturiu mintyje reikšti visuomenei savo nuomonės, kad sveikoji ir pajėgi lietuvių dalis. Karius Invalidus imtusi visiškai juos globoti. Jie patys to neieško ir to neprašo. Sveikoji ir pajėgi materijaliai lietuvių visuomenė ir jos veiksniai privalėtų matyti reikalą skirti, kad ir mažas sumas iš savo išdų ar rinkliavinių aukų, dalį, į Karių Invalidų išdą. Pirminė pareiga to reikalo puola BALFui, ALFui ir Bendruomenės apygardoms ir jų skyriams. Artėjanti SLRKA ir SLA. seimai privalėtų paskirti aukų iš savo išdų.

Ragindamas kitus šiuo atšaukimu, patsai nesislepiu išbėgti iš šios pareigos, iš savo mažo išdo, sykiu, Lietuvių Karių Invalidams, skiriu \$5.00. Siųskite ir jūs, vardu:

Br. Tvarkūnas,
4316 No. Franklin St.,
Phila. 40, Pa.
Z. Jankauskas

Los Angeles, Calif.

Los Angeles miesto ir apylinkės lietuviai šiais metais ruošiasi Vasario 16-tąją paminėti taip: vasario mėn. 13 d., šeštadienį, 8 val. vak. ruošiamas bendras paminėjimas Patriotic salėje; vasario mėn. 14 d., sekmadienį, pamaldos ir po pietų 1:30 val. iškilmingi pietūs Ambassador viešbutyje, Colonial salėje. Susirinkime ir pokylyje dalyvaus miesto ir šėito žymieji pareigūnai.

Lietuvos Vyčių vietos kuopa vasario mėn. 7 d., sekmadienį, šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje rengia vakarą su šokiais. Programos pradžia — 3:00 val., o šokių — 6:00 val. po pietų. Paskutiniame kuopos susirinkime vyčiai iš savo kasos Lietuvos vadavimo reikalams paaukojo 10 dol. ir nu tarė praveisti savo narių tarpe rinkliavą tam pačiam tikslui ir Vasario 16-sios proga įteikti ALT-bai.

Kas per viena Lietuvių Rezistencinė Santarvė, kokie jos santykiai su kitomis grupėmis bei veiksniais ir kit. galima sužinoti "Lietu-

vių Dienų" vasario mėn. numeryje, kur duodamas pasikalbėjimas su Lietuvių Rezistencinė Santarvės Amerikos Krašto Valdybos pirm. Dr. P. Pamataičiu. Šio momento lietuvių opiaisiais klausimais rašo įžanginį Dr. A. Trimakas, duodamas St. Lušio atsiminimų tęsinys apie VLIKo atsiradimą ir darbų pradžia. Vasario mėn. numeryje — V. Sidzikausko įžanginis, pasikalbėjimas su VLIKo pirm. M. Krupavičiumi, St. Lušio atsiminimų tęsinys ir kita. Kiekviename numeryje telpa virš 50 nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Prenumerata: 4 dol. metams visame pasaulyje. Adresas:

9204 S. Broadway,
Los Angeles 3, Calif.

A. A.

MILES

Funeral Directors
Holden, Mass.

— Also serving —
Rutland, Princeton, Paxton

Telephones:
Holden 4434 — Worc. 2-4879
24 Hr. Ambulance Service

ANTANAS VANAGAITIS

Brangūs Klausytojai
Lietuviai!...

Džiaugiuos, turėdamas progą pasidalyti su Jumis keliomis mintimis. Man jau buvo taip lemta, kad nuo ankstybų mano gyvenimo dienų būvau susirišęs su lietuvių spauda Amerikoje. Kiek pajėgdamas ją rūpinausi, skatinau ir kitus visokiais būdais raginau domėtis ir remti lietuvių spaudą. Pats asmeniškai pergyvenęs liet. spaudos atgavimo džiaugsmą, esu vienaip ar kitaip susigiminiavęs su spausdintu lietuvišku žodžiu. Ir kai 1954 m. švenčiame lietuvių spaudos laisvės atgavimo 50-ties metų sukaktį, man ypatingai malonu prisiminti, kad daugelis Amerikos lietuvių laikraščių pasididžiūdami gali švęsti net kelių dešimtmečių savo gyvavimo sukaktį.

Lietuvių spaudos Amerikoje keliai nebuvo ir nėra lengvi. Reikėjo ir reikia nemažai žmonių, tikrai pasiaukojusių. Reikia daug pastangų ir meilės raštui ir giliaus supratimo, kokią reikšmę turi spausdintas žodis žmogaus tautinei ir kultūrinei gyvybei.

Praeityje neturėjome perteklius žmonių, tinkamų spaudos darbui. Bet tie, kurie dirbo, dirbo atsidėję ir gerai suprato spaudos tikslą ir naudą Amerikos lietuviams. Didelė dalis tų pirmųjų Amerikos lietuvių spaudos ir kultūros pionierių jau ilsisi amžinu miegu. Jų stambūs darbai su laiku ima išklėsti iš mūsų sąmonės, o naujiesiems lietuvių ateiviams ji beveik visai nežinoma.

Aš jau seniai norėjau rasti būdą, kaip palaikyti atminimą senųjų Amerikos lietuvių, savo gyvenimu ir savo darbais palikusių gilesnį pėdsaką Amerikoje — lietuvių išieivijoj. Pagaliau nusprendžiau, kad geriausias būdas mirusiųjų veiklos įtakai palaikyti — tai plačiau priminti gyvėsiems apie jų siekimus, darbo sąlygas, planus, jų svajones... Ir štai vykdydamas tą savo planą, pasiryžau išleisti kompozitoriaus Antano Vanagaičio monografiją — knygą apie Antano Vanagaičio platų, šakotą ir tikrai įdomų veikimą lietuvių muzikos, dainos, gyvo žo-

džio ir spaudos srityse. Knyga jau paruošta ir atspausdinta. Ji turi netoli 200 puslapių, su daug iliustracijų ir parašyta žinomų ir Antaną Vanagaitį gerai pažinojusių asmenų. Knygą redagavo rašytojas Vytautas Alantas. Jos kaina tik \$2.00.

Antanas Vanagaitis buvo kukli bet talentinga asmenybė. Jis 25 metus skleidė Amerikos lietuvių tarpe šilumą, kuri stebuklingai gavino Amerikos lietuvių širdį. Galima sakyti, jis per 25 metus valdė Amerikos lietuvių dėmesį, buvo jų mokytojas ir kartu jų tarnas. Savo įsteigtuoju MARGUCIO žurnalu, savo kasdieninėmis radijo programomis, savo plačiomis lietuvių dainų ir muzikos šventėmis, savo nepailstančiomis gastrolė-

mis po visas lietuvių kolonijas — savo gyvu ir patraukliu žodžiu, tikrai visa savo siela Antanas Vanagaitis buvo mums moderninio lietuviškumo pionierius. Pažinti jo gyvenimą, jo sielą ir jo visą veiklą, atnaujinti šio didžiai įdomaus žmogaus prisiminimą ir pasimokyti iš praeities — toks yra tikslas šios mano išleistos knygos — ANTANAS VANAGAITIS. Norėčiau, nuoširdžiai trokščiau, kad ji būtų randama kiekvienoje lietuvių šeimoje, ir kad ji patarnautų didesnei Amerikos lietuvių vienybei ir garbei.

Šią knygą galite gauti — taipgi Margutyje, 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill., pas lietuvių knygų platintojus ir pas mane asmeniškai

J. J. Bachunas,
Sodus, Michigan

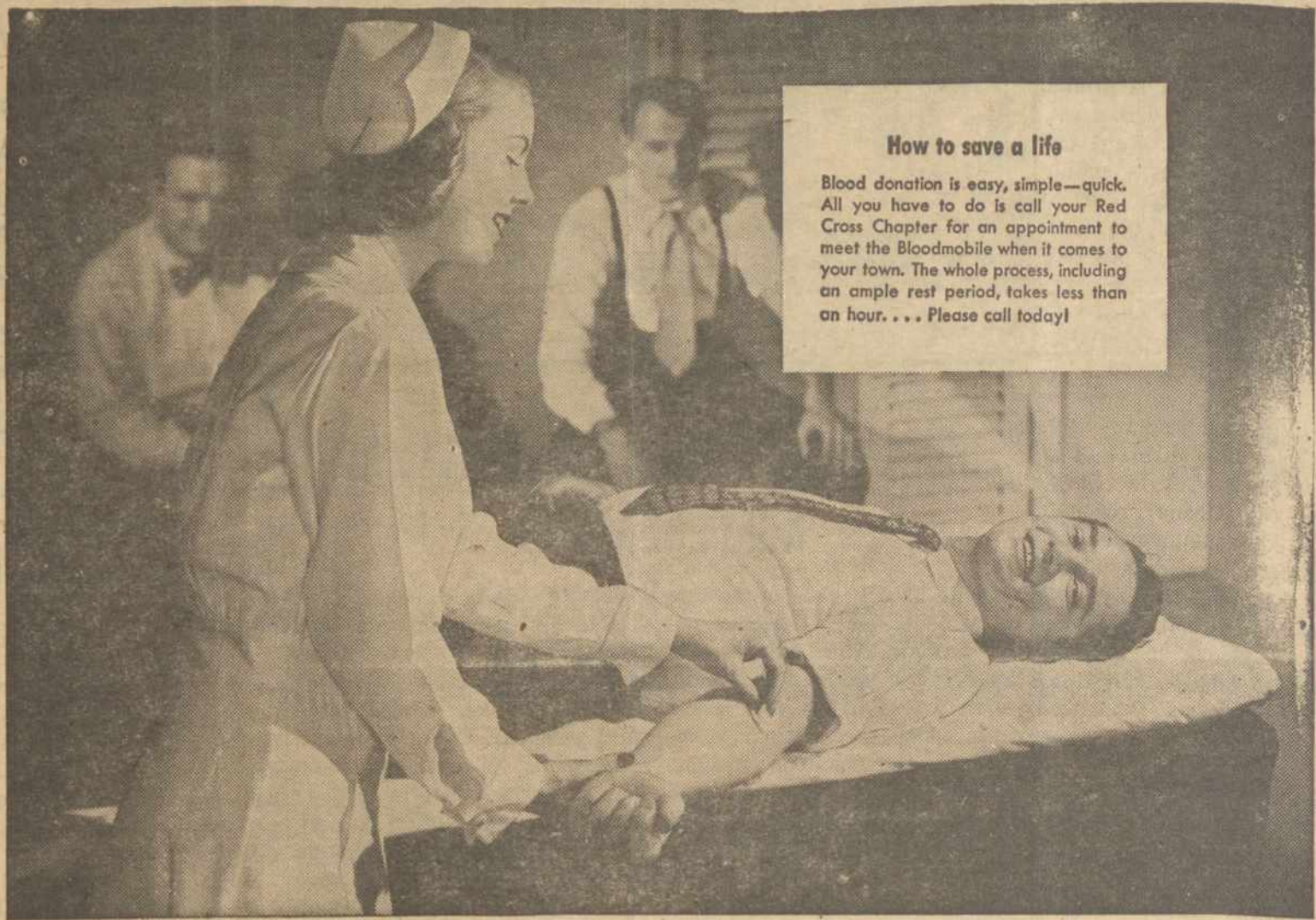
LIETUVISKI SALDAINIAI

RŪTA, 522 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Apart savo pirmųjų, jau išleido į rinką kelias naujas rūšies saldainių naujame įpakavime.

Be to, RŪTOJE galima gauti vietinės gamybos pigių rūšių, įvyniotų į popieriukus su įvairių skonių vaisiniais ir medaus įdarais. Taip pat importuotų iš Europos.

Visų rūšių saldainiai gaunami lietuviškose krantuvėse ir pas vietos esamus atstovus visoje Amerikoje.

How to save a life

Blood donation is easy, simple—quick. All you have to do is call your Red Cross Chapter for an appointment to meet the Bloodmobile when it comes to your town. The whole process, including an ample rest period, takes less than an hour. . . . Please call today!

PHOTO BY H. GRAYNEK

DID YOU KNOW THAT -

More blood than ever is needed in our local hospitals.

There are 1200 hospital beds in Worcester alone, and average patient turnover is every five days.

Your blood donated through the Red Cross is furnished without charge to fill requests by patients in 18 city and county hospitals.

Your blood also makes gamma globulin to fight polio and measles.

In 1953 through the Red Cross you donated 10,936 pints.

But blood given last year can't meet tomorrow's needs.

It takes less than an hour to save a life by a donation of blood.

The Mobile Units is in Worcester nearly every week to collect blood.

It's easy to sign up, call 6-5711

THE AMERICAN RED CROSS

Worcester Chapter

61 Harvard Street

RED CROSS NATIONAL BLOOD PROGRAM

Norton Company

"AMERIKOS LIETUVIS"

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonette, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription in U. S.	\$3.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$5.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50
Single Copies	10 cents		

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis išleista šeštadieniais, leidžiama Josephine Leonette, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Metinė Prenumerata S. V. \$3.00 Užsieniuose - Kanadoje \$4.00 Dviem Metam \$5.00 Dviem Metam \$6.00 Pusei Metų \$2.00 Pusei Metų \$2.50 Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter - September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

Ukrainos Sukaktis; Maskolių Istorinis Melas; Sen. Bricker Pasiūlymas Svarbus.

PROGA Ukrainos "įjungimo" į Rusijos imperiją 300 m. sukakties maskoliai meluoja, istorinius faktus savotiškai klastuoja. Šįmet sausio mėn. sukako 300 metų kai Ukrainą maskoliai pavergė. Šią sukaktį maskolijos propagandistai ir imperialistai savotiškai "švęsdami" ir prisimindami ukrainų pavergimą, teigia, kad ukrainiečiai laisva valia ir noru įsijungė į Rusijos imperiją 1654 metais, bando išaiskinti, pasaulį informuoti, istorijos faktų klastavimu ir rusų imperializmo pateisinimu ir melu.

Prie to Kremliaus imperialistai žinodami ukrainiečių tautinį idealizmą tebesanti gyva, jų siekimą laisvės ir nepriklausomybės Ukrainai, jie bando pasaulį informuoti savotiškai iškrainydami istorijos faktus, pasakydami, kad pirmieji Kievo apilinkių. Ukrainos gyventojai, buvo rusai dar 11-tame ir 12-tame šimtmečiais. Tai begėdiškas propagandinis melas! Kremliaus imperializmo užmačios ukrainiečiams.

Maskoliai teigia, kad Ukrainą jie "išvadavo" iš turkų ir lenkų nelaisvės ir agresijos 1654 m., Ukraina buvo ir tebėra autonominis kraštas susijungęs su didžiąja Rusija. Ukrainiai valdomi lenkų ir turkų tapo nutautinti, arba, kitoki rusai negu didieji rusai. Apie Lietuvos valdymą Ukrainos maskolių propagandistai neprisimena, o visgi istorija ir ukrainiečiai žino, kad Lietuvos Kunig. Algirdo ir Vytauto Didžiojo laikus, nes tais laikais Lietuva Ukrainą valdė ir gynė nuo maskolių ir totorių dar prieš 200 metų, prieš rusų agresiją Ukrainoje ir pavergimą Ukrainos.

Sen. Bricker Amendmento Iškilimas

Ohio valstijos Sen. Bricker, žymus valstybininkas, mirusio Sen. Robert Taft artimas, nori apriboti JAV Prezidento galią ir teisę daryti saivališkas sutartis su kitų kraštų valdovais, ypač tokias sutartis, kurios teisiniu ir moraliniu atžvilgiu nesuderinamos su teisėtumo principais ir dorovinga politika, žalingos kitoms tautoms ir JAV respublikai neišmintingųjų Prezidentų saivališka daromas ir vykdomos.

Sen. Bricker turi mintyje Prez. Rooseveltto sutarčių Teherane ir Jaltoje davinius, tų sutarčių pagrindu buvo nustatyta JAV politika ir militarinė stratega teikianti galimybę rusams pagrobti ir valdyti Baltijos kraštus. Jis turi mintyje Prez. Trumano aktus Potsdamo sutarčių, kurios žalingos JAV respublikai. Žodžiu, Sen. Bricker nusistatymas atimti teisę ir galią nuo Prezidento tokių saivalybių ir kvailybių, kurių daviniai labai skandalingi. Kad išvengus ateityje tokių saivalybių ir neteisvybių, jo pasiūlymas apriboti Prezidento galią ir teisę sukėlė daug diskusijų visame krašte ir JAV Kongreso abejuose būtuose.

Ar jo pasiūlymas praeis Senate ar ne, dabar neįmanoma pasakyti, visgi, mūsų nuomone, reikalingas ir būtų naudingas mūsų kraštui. Normališkai tarptautines sutartis formalistiškai padarytas Senato Užsienių Komisijos nariai nagrinėja, Senatas tvirtina arba atmeta, bet tokių Prezidento administracinių, slaptybių susitarimų sujungiamųjų karo metais su tarptautine politika ir militarine stratega, kokias padarė a. a. Prez. Roosevelt Teherane ir Jaltoje, arba, Prez. Trumanas Potsdame, Senatoriai negauna negrįžti ar tvirtinti ar atmesti. Ir čia susidaro toji nelemtoji padėtis, kad neišmintingas, neteisingas, saivališka besivaduojantis Prezidentas gali tokias sutartis daryti ir vykdyti saivališka. Žinoma, gal būtų Kongreso teisė tokį Prezidentą ne tik taktai pasmerkti, bet jam iškelti impeachment bylą, pašalinti Prezidentą nuo jo vietos, kitokio kelio nėra suvaldyti Prezidento saivalybes. Kadangi Prez. Roosevelt miręs, Trumanas baigęs savo terminą, niekas anais laikais Kongrese nedrįso tokį žygi padaryti ir iškelti tokį skandalą prieš JAV Prezidentą. Tada Sen. Bricker nori apsaugoti JAV nuo tokių Prezidentūros aktų ateityje ir delto siūlo savo projektą įstatymo apribojimui Prezidento galią ir teisę daryti ir vykdyti tarptautines sutartis, kurios nesuderinamos su politine dorove, teisėtumu ir kitų tautų ir JAV respublikos interesais ir teisėmis.

VYT. SIRVYDAS

YRA ŽMONIŲ, NĖRA ŽMOGAUS

Po penktų metų revoliucijos dalis Amerikos lietuvių socialistų sekdamo rusų revoliucionierius, o kita dalis dirstinėdavo į Vokietijos socialdemokratų. Pirmoji buvo didžiausia grupė, bet — jei nuo didumo eitu, karvė žuikį pagautų. Ji nuėjo tokių liūdnu keliu, kad net senutės motinos nuo jų atsisakė. Antroji, mažesnė, kai kūrėsi nepriklausoma Lietuva, bergždžiai tupinėjo opozicijoje. Dabar, kada nepriklausomos Lietuvos nėra, ši grupė, nuo visokio marksizmo atsisakiusi, ramiai kooperuoja Amerikos Lietuvių Taryboje, kuri kovoja prieš viską, ką pirmosios marksistinės grupės pavergėjai mūsų tautai bruka.

Visi žinome, koku keliu eina rusų revoliucionieriai, bet įdomu pasižiūrėti ir į Vokietijos socialdemokratų, kurie mūsų laikams seniau būdavo tokie mažai sekami autoritetai.

Anglų "The Listener" žurnalas mums pavaizduoja tos partijos dabartinę būklę. Po pirmojo pasaulinio karo istorija tai partijai įbruko valstybės ir visuomenės vairavimą, bet dėl gabių vadų ir našių idėjų stokos, viekas vėl suslydo į senųjų generočių ir didžiųjų pramonininkų nagus, kurie, nors nosis užsiėmė, kad nesmirdėtų, užsiriogino Hitlerį.

Vienintėlė rimta opozicija Hitleriui buvo socialdemokratai, kurie tunojo ir laukė šviesesnių laikų. Jie tikėjosi, kad karą laimėjusios demokratijos juos paglostys. Tačiau, to neįvyko. Rusai rytų zonoje juos varu suplakė su komunistais į bendrą frontą, kurį pavergė Maskvos tikslams. Vakarų zonoje angliai, sakoma, laikėsi nuosaliai, bet amerikoniai glostė krikščionis demokratų, nes šie stovėjo už privatinę nuosavybę ir korporacinę, privatinę biznį.

Vakarų vokiečiai gavo leidimą turėti savo parlamentą ir ministrų vyriausybės. Čia per 4 metus socialdemokratai parodė politinių silpnųjų, dėl kurių pralaimėjo praėjusius rinkimus į naują parlamentą ir sustiprino krikščionį demokratą Adenauerį.

Svarbiausioji silpnybė buvo ta, kuri, paprastai, pakerta kiekvieną demokratinį kūną — per ilgą nekritingas atsidavimas vieno žmogaus valiai. Tas žmogus buvo garbės vertas Dr. Kurt Schumakeris. Bet jo pagrindinis politinės taktikos principas buvo: "būkime prieš viską!" Čia jis priminė mūsų socialistus, kurie, nepriklausomos Lietuvos kūrmosi laikais, juk visur ir visada būdavo prieš viską. Opozicija tik tada svei-

ka, kada turi sveikų, įgyvendintų pažiūrų. Vokiečių socialdemokratai, kaip ir mūsų socialistai, pasirodo, jų neturėjo.

Adenaueris pasigriebė šūkį "sudarykime bendrą Europą!" Jis stėjo už bendrą europinį politinį kūną ir bendrą europinę kariuomenę, gintis prieš Maskvos užmačias. Socialdemokratai išėjo prieš šias idėjas ir net prikišo Adenauerio ekonominei politikai, kad ji pagaminsiu du šimtu naujų milijonierių, bet nepastačiusi penkių milijonus žmonėms reikalingų gyvenamųjų namų, nors atstatė apgriautą vokiečių pramonę, ir parūpino darbą bei gaminių, ir vidaus, ir užsienio prekybai. Vokiečių visuomenė susižavėjo bendru europiniu šūkiu ir praėjusiais rinkimais atidavė balsus Adenaueriui.

Dr. Schumakeris mirė. Skaudus rinkimų pralaimėjimas privertė socialdemokratų apsigalvoti, nes iš šimto darbo žmonių balsų, socialdemokratai tegavo 58, o 42 nuėjo kitoms partijoms, daugiausia krikščionims demokratams. Partija dabar planuoja įkurti kolegiją pralavinti du tūkstančių jaunų, energingų propagandininkų, ir leis gyvą centrinių laikraštį, pagyvindama ir nuobodžią provincinę spaudą.

Krikščionys demokratai gavo 12 ir pusę milijono balsų, o socialdemokratai 8 milijonus. Sakoma, jei partiją paimtų vesti geresnės galvos, tai kitais rinkimais ji prašuktų krikščionis demokratų. Vienas jų vadas būdingai pasakė: "aš toks pats geras krikščionis, kiek Adenaueris". Tas primena Lietuvos ministerio Anglijai, B. K. Balučio posakį kun. M. Krupavičiui, kada šis jį ragino tapti krikščioniu demokratu: "Aš (Balutis sakė) esu krikščionis, ir demokratas, bet ne krikščionis demokratas!"

Ateitis parodys, ar vokiečių socialdemokratai sugebės sėkmingai suderinti demokratines savo pažiūras su marksizmo idėjomis, ir patraukti vokiečių visuomenę.

VĖL PASIREIŠKIA TROCKISTAI

Komunistinė "Leipziger Zeitung" skelbia, kad Leipzige surasta trockistų grupė kuri siekė pašalinti partinės organizacijos vadovybę ir pastatyti vadais savus žmones. Trockistai palaikė ryšius su Zaisseriu, buvusiu sovietinės zonos saugumo ministru, kuris jau seniau pašalintas.

Iš KO KYLA VAKARŲ NESUSIPRATIMAI SU SOVIETAIS?

Pasaulio garso ispanas teisininkas, publicistas ir politikas Salvador de Madariaga šveicarų apauodoje aptaria nesusipratimų priežastį tarp Vakarų ir Sovietų. Tuo klausimu pasaulyje esanti tikra maišatis. Apgaubusi migla daugeliui neleidžia vertinti padėties, kokią ji yra tikrovėje.

Nesusipratimų šaknis esančios dvejopos kilmės. Vieną jų galima būtų pavadinti ideologine. Ideologinį skirtumą nelengva paaikškinti. Čia nėra kova tarp kapitalizmo ir socializmo, nes Europos socialistai, kaip žinoma, yra Vakarų pusėje. Negalima taip pat kalbėti apie kovą tarp neva taikingos Maskvos ir tariamų karo kurstytojų Vašingtone. Kai Eisenhoweris po karo leido savo armijai eiti kaip sniegui saulėje, Stalinas pasiliko plieno šarvus, kurie juos dar sustiprino. Kai Maskvos parodymu buvo pradėtas karas Korėjoje britai ir amerikiečiai turėjo ne ką daugiau kaip porą karių prie Rheimo. Negali būti ir kalbos apie kovą neva tarp sovietinio tarptautinio broliškumo ir amerikietiško imperializmo.

Juk Sovietai pavergtus kraštus Europoje verčia dirbti Maskvos naudai: juos ūkiškai taip išnaudoja siekiant imperialistinių tikslų, kad kapitalistas apie tokių išnaudojimą net nespavo. Juk ne kas kitas, o amerikiečiai, Maršalo planu, Vakarienei Europai pabėrė milijonus dolerių.

Todėl peršasi mintis, kad visų nesusipratimų esmė glūdi kur nors kitur, sako Madariaga. Vakarai mano, kad abiem pusėm reikalinga tartis, atvirai pareiškiant savo nuomonę ieškant susitarimo. Gi Maskva tiki tik į jėgą ir smurtą. Maskvos nuomone, kas turi ilgesnę lazda, to ir tiesa. Kai Stalinas kartą buvo kalbinamas kvieisti tarptautinę konferenciją ir Vatikaną, Stalinas paklausęs: O kiek divizijų turi Vatikanas? Komunistas visai negali įsivaiz-

duoti, kad moralinė jėga gali būti veiksminga.

Savaime aišku, kai vyrauja priešingybė tarp teisės ir jėgos, negali būti ne tik nuolaidų, bet ir tikrų derybų. Kokios derybos gali būti, jei vienoje pusėje stalo sėdi vyrai su ilgomis lazdomis, o iš kitos pusės derybininkai, atstovaujanti dvasines vertybes? Ir iš viso kokios nuolaidos gali būti daromas tiems, kurie jokių nuolaidų nepažįsta? Ne be to, nebūtų tam tikrų nesusipratimų ir tarp vakariečių. Ypač nepalankioje padėtyje yra atsiderę socialistai dėl jų marksistinių įsitikinimų. Kartais socialistų reikiama nusistatymai Maskvai tik džiaugsmo suteikia. Kita vertus, socialistai negali išsižadėti vakariečių nusistatymo.

Šalia ideologinių klausimų esama ūkinė ir grynai karinių priešingumų. Jei ideologiniu požiūriu ir Anglija yra visai vienodos nuomonės Maskvos atžvilgiu, ūkinėje srityje būna kartais ir nuomonių skirtumų. Ir čia kartais pasitaiko stačiai juokinga padėtis, kad vakariečiai užliuluojami, svajonių, būk iš santykių su Rytais būtų galima turėti didelės ūkinės naudos.

Blaviu protu galvojant galima priėti tik prie tokių išvadų: Susitarimas su Sovietų Sąjunga yra įmanomas tik, jei paklustama Maskvos sąlygoms. Vienintėlė galimybė — likti katriems, stipriems ir išverti ilgiau, negu gali priešas išverti. Ši politikos linkmė, tiesa, yra nemaloni. Be jos yra kiti atvejai, kurie susisieti su mirtimi: Vakarų pateikimas rusų vergijon ir karas.

Vienintėlė išeitis esanti, Madariago nuomone, kad visa laisvoji žmonija atstovautų doroviškų pradų, ryžtingai jungtųsi ir stiprėtų. Tai esą įmanoma, kai anglosaksų tautos pasaulio jėgos politiką pakeis visuotinių pasaulio masto bendradarbiavimu.

Vakariečiai Sovietams Netiki

Atlanto konferencijos Paryžiuje baigiamajame komunikate viena pastraipa sukelia ypatingą įspūdį. Tai pareiškimas, kad Atlanto taryba priėjusi išvados, jog nesą jokių įrodymų, kad galutinieji sovietų siekiai būtų pasikeitę. Sovietų vyriausias tikslas liekaps ir toliau griauti Atlanto sąjungą. Sovietų Sąjunga iki šiol darr neįrodžiusi, kad nori nuosirdžiai dalyvauti pasaulio problemų taikingame išsprendime. Komunikato trečiaame skyriuje aiškiai išreiškiama, kad Atlanto valstybės ir per sekančius metus privalo ruošti ir stiprinti savo karines pajėgas ir tobulinti savo ginklus, kad būtų atgrasinta bet kuris užpuolimas.

Kitais žodžiais tariant, Maskvos uolios pastangos įvartyti kylį tarp Atlanto valstybių ir ypač išskirti Prancūziją iš Atlanto gynybos bloko, bent kol kas nuėjo niekais. Pranešime išreikštas nepasitikėjimas sovietais apima visų Atlanto sąjungoje dalyvaujančių valstybių vieningą pasisakymą, jų tarpe ir prancūzų.

Dėl savo vidaus politikos priežastų prancūzai yra labai nerūžtingi. Tačiau visiems atsakingiems prancūzų vadams yra aišku, kad Europos gynybą vienoki ar kitokiu būdu turi būti suorganizuota dalyvaujant ir patiems prancūzams. Prancūzų laikraštyje "Paris Press" nedvirašmiškai išreiškiamas įspėjimas, kad jei prancūzai nepaskubėtų veikliau prisidėti prie Europos gynybos sistemos, Amerika galėtų ryžtis sudaryti "tri-

kampio bloką" iš Amerikos, Anglijos ir Vokietijos. Vokietija tada galėtų gauti teisę pastatyti ant kojų ne 12 divizijų, kaip šiuo metu numatyta, bet dvi gubai tiek, t. y. apie 25 divizijas. To paties prancūzų laikraščio žiniomis, jau dabar yra uoliai ruošiamas būsimųjų vokiečių divizijų apginklavimas.

Taigi, nors Atlanto konferencijoje ir nebuvo atsakyta tartis su sovietais, jei jie rimtai to nori, tačiau taip pat aišku, kad Paryžiuje įvyko ne tai, ko Maskva laukė. Maskvos visokiomis propagandos ir kiršinimo bombomis pulta Atlanto sąjungą netik, kad neiširo, kaip Kremliaus pageidavo, bet pademonstravo savo tvirtą vieningumą. Kremlius čia dar kartą prakišo.

Lenkai Jau Bėga Iš Rytprusių

Žiniomis iš Berlyno, apie 25% lenkų naujakurių, kurie buvo vyriausybės atkelti iš centrinės Lenkijos ir įkurdinti lenkų valdomoje Rytprusių dalyje, per pirmąjį šių metų pusmetį, išsikraustė ir vėl grįžo į savo kilmės kraštą. Tas bėgimas vyksta nepaisant lenkų valdžios grąsinimo bėgančius bausti. Lenkų valdžia yra visai bejėgė tuos bėgimus sustabdyti. Kurios yra tikros to bėgimo priežastys, nepranešama. Apskritai, jau anksčiau buvo žinoma, kad naujakuriams tose srityse labai sunkus gyvenimas. Be to, jie nėra tikri dėl rytojaus.

CENTRO IR RYTŲ EUROPOS KONFERENCIJOS

TELEGRAMA TRIMS DIDIESIEMS
(J. F. Dullesui, A. Edenui, G. Bidault)

Atstovaudama Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Jugoslavijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Vengrijos pavergtosios valstybės, Centro ir Rytų Europos Konferencija, gerai suprasdama trijų Vakarų didžiųjų demokratinių galybių 1954 m. sausio 25 d. Berlyne prasidedančių su agresyviais sovietų diktatorių pasitarimų toli siekiančią reikšmę, maloniai prašo, kad konferencijos darbotvarkę būtų įtrauktas pavergtųjų kraštų išlaisvinimas.

Mes prašome Jus nepriimti jokio sprendimo, kuris galėtų konsoliduoti laikinius sovietų užkariavimus Centro ir Rytų Europos kraštuose ir šių kraštų komunistinį režimą.

Kiekviena Vakarų Demokratių suteikta Sov. S-gai nepuolimo garantija tik konsoliduotų Sov. S-gos dominavimą Rytų Europoje. Savo roštu jokios Sov. S-gos nepuolimo garantijos nesumažins Vakarų Europos nesaugumo, nes jokia sutartis nesaistys Sov. Eusijos, kai jai bus palankus sutarties nepaisymas. Ji nedels tokią sutartį sulaužyti arba net panaudoti prieš tuos, kurie vilioja, kad kaip tik ji gali juos apsaugoti.

Turėdama tikrą taikos ir saugumo norą, V. Europa kiekvieną pasiektą susitarimą supras, kaip tvirtą pagrindą visuotiniam psichologiniam, militariniam ir ūkiniam nusiginklavimui. Tą patį neišvengiamai padrasintų Sov. Rusiją su greičiausiu skubumu atnaujinti savo agresinę politiką.

Kaip jau yra patyrę iš nacių žygių po Miuncheno ir iš Teherano bei Jaltos susitarimų, padariusių juos derybų objektu, paaukodu komunistiniams diktatoriams patenkinti, pavertę Centro ir Rytų Europos kraštai naują tokį susitarimą vertintų, kaip Vakarų dezertyravimą ir Centro bei Rytų Europos kraštų palikimą nesibaigiančiai sovietinių diktatorių vergijai.

Mes prašome jus atsiminti 100 milijonų žmonių jungtinę jėgą visais galimais būdais pastoviai kovojančią su komunistiniu režimu. Kiekvieno iš šių didžio narsumo registaciją negailėstingai neatsižvelgiančio susitarimo padarinys būtų totalinė desperacija, neviltingas ir įsitikinimas, kad ji (rezistencija) yra išduota kaip tikslai tų kraštų, kuriais daugiausia pasitikėjo. Palaužti šios jungtinės jėgos dvasią, pabaigti paspvią rezistenciją, sabotažą, o taip pat aktyvų pasipriešinimą būtų lygu taisyti sovietinėms užmačioms kelią.

Nuo Stalino mirties Sov. Rusija stengiasi įveikti kritišką

vidaus nesaugumo laikotarpį ir todėl yra pasirengusi daryti tariamų laikinių nuolaidų, kurios suteiktų jai laiko vidaus konsolidacijai ir pavergtųjų kraštų žmonių prievartavimo padidinti, kad — syki šiu kraštų režimas yra tikras, — galėtų juos kontroliuoti.

Kremliaus nebus vydomas joks susitarimas ar garantija. Šiuo atžvilgiu istorijos ir patirtimo pamoka mus gerai moko. Vakarų Europos saugumas nebus patikrintas tol, kol Centro ir Rytų Europos valstybės bus Sovietų dominuojamos, nors raud. armija iš Rytų Vokietijos ir būtų atitraukta.

Derybomis su sovietais pozityvių rezultatų galima pasiekti tik tuo būdu, jei pastoviai bus siekiama vieningai išreikštos laisvinimo politiškos ir jei kiekviename susitarime bus išrėškinti principai, paskelbti: a. Bermudų konferencijos komunikato, kad "mes negalime priimti dabartinio Europos padalinimo kaip pataisnimo ir pastovaus. Mes tikime, kad būtina bus surastas taikingos priemonės, įgalinčios Rytų Europos kraštus, kaip laisvas valstybes, vėl savo vaidmenį vaidinti laisvoje Europoje"; ir b. John Foster Dulles 1954 m. sausio 12 d. kalboje, kad "Mes pasiryžę, kad mūsų tauta savo elgesiu ir pavyzdžiu tęstų savo istorinę misiją, parodydama, koks gėris gali būti laisvės vaisiai. Šiokią politiką sąlygoja reikalas susiturtėti nuo diplomatinių ūjimų, kurie galėtų įtvirtinti vergiją. Antraip faktiškai mes samoksliautume prieš laisvę. Aš galiu jus užtikrinti, kad mes niekada tos rūšies "sanderiais" nesieksime sau apgaulingo saugumo".

Kai Sovietų S-ga reikalauje reikalauja sau draugingų valstybių prie savo vakarinių sienų. Vakarų Galybės turi insinuoti sau draugingas valstybes prie savo rytinių sienų. Vakarų Galybės turi nesvyruojamai laikytis savo politikos kovoti prieš vergiją ir palaikyti laisvės jėgas.

Dr. Bela Babian
e. pirmininko p.
Dr. Juraj Slavik
Gen. Sekretorius

SUKILIMO FILMAS

Amerikiečių profsąjungų centras CIO paruošė filmą apie birželio mėnesio sukilimą Rytų ir Vidurio Vokietijoje. Bus galima ekrane matyti, kaip darbininkai sukilo prieš bolševikus ir sovietiniai šarvuočiai puola sukilėlius.

Komunistinės Partijos Ira

Reikia stebėtis, kad komunistų partijos pergyveno ne vieną sukrėtimą. Nekalbėsime jau apie Sovietų Sąjungą, kurioje komunistų partija pergyveno ne vieną sukrėtimą sąryšyje su armija ir MGB. Kitų šalių komunistinėse partijose užtiknami panašūs reiškiniai. Vakarų Vokietijos komunistų partija jau tiek pajro, kad neturėtų išrinkti į parlamentą nei vieno savo atstovo. Komunistų pralaimėjimai rinkimuose pastebimi ir daugelyje kitų kraštų. Komunistai savo nesėkmę stengiasi aiškinti, girdi, kompartija esanti pirmoje eilėje — parinktųjų partija. Iš dalies taip ir yra. Be Prancūzijos ir Italijos pavyzdžiai rodo, kad jie mielai eina ir į mases, jei tik pajėgia. Tačiau paaiškėjo, kad komunistai nustoja pasitikėti visuomenės likučiuose kurie jiems anksčiau prietarė.

Ypatingoje padėtyje dabar atsidadė Jugoslavijoje komunistų partija. Nors Tito ir atsimetė nuo Maskvos, bet komunistų partija ilgą laiką vis dar vaidino lemiamą vaidmenį. Pastaruoju metu ir čia komunistų partijoje matosi įrimo reiškiniai. Vienas tos partijos vadų, gairių aptarėjas ir artimiausias Tito bendradarbis, Milovanas Džilas, paskelbė eilę straipsnių, kuriuose atsisakoma daugelio komunistinių ankstesniųjų nuostatų. Jis nori atsakyti nuo komunistinės diktatūros. Dėlto šioje partijoje iškilo aštri vidujinė kova. Paaiškėjo, kad ir Jugoslavijoje negali valstybė remtis komunistiniais pradais. Anksčiau Belgradas svyravo dėl kolchozų ir pramonės nacionalizacijos, dabar jau kratosi komunistinės programos.

Rusams nepavyko Užlipti Ant Everesto

Tik atsitiktinai ir pavėluotai buvo sužinota, kad Sovietai prieš metus, sužinoję apie anglų ir kitų vakariečių planus pasiųsti ekspedicijas į Mount Everesto viršūnę, patys pasiuntė ekspediciją iš 150 pačių geriausių kalnyno žinovų. 1952 metų spalio mėnesį ekspedicija iškrito iš Maskvos išskrido į Tibetą. Pačiam lipimui į kalnyno viršūnę buvo išskirti šeši geriausieji tyrinėtojai. Tačiau po kurio laiko paaiškėjo, kad lipimo žygis nepavyko. Ekspedicijos vadas pranešė Maskvai, kad šeši išžygiavę ekspedicijos dalyviai yra dingę. Maskva įsakė ieškoti, bet nesurado. Tačiau Sovietų propagandai nekludys vėliau girtis, kad rusai pirmutiniai užkopė ant Everesto.

SKAITYKITE
IR PLATINKITE
"AMERIKOS LIETUVI"

Didžiojo New Yorko 1953 Metų BALFO Vajaus Užbaigtuvinio Posėdžio Metų Vajaus Komiteto pirmininkas kun. Dr. St. Valušaitis. Antroje eilėje: J. Dagys, A. Visminas, inžinierius Pr. Kunigėlis, Kun. A. Račkauskas, V. Aalksninis, Pr. Vainauskas, Jonas Panuškevičius, A. Reventas ir V. Kulpavičius.

Kellogo Pakto Atgavimas?

Senasias sutartis sulaužius — kam naujų prireikė?

Kaip praneša švedų laikraštis "Dagens Nyheter", vakarų politikai, besirušiant Berlyno konferencijai, pasitarė ir saugumo sutarčių klausimais.

Girdi, jei Sovietai sutiktų su Vokietijos apjungimu ir laisvais rinkimais, jiems esą būtų galima pasiūlyti ką panašaus į Kellogo sutartį.

Toji sutartis buvo sudaryta 1928 metais. Jos esminė mintis morališkai pasmerkti karą, kaip priemonę tarp-tautiniams ginčams spręsti. Tą sutartį anuomet pasirašė visos didžiosios valstybės, tarp jų ir Sovietų Sąjunga.

Vėliau ją pasirašė Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės. Visi gerai žinome, koks likimas buvo tos iškilmingos sutarties, ypač žinant Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų likimą. Sutartis siekė gerą tikslą. Sprendžiant tarptautinius ginčus ji galėjo daug patarnauti. Tačiau Sovietų Sąjunga tą sutartį sulaužė, smurtu ir klasta vedama savo kariuomene į Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes. Negalima prileisti kad Sovietų Sąjunga galėtų gerbti tokią sutartį, kuri remiasi teisės ir moralės pagrindais, jei visa sovietinė santvarka ir jos tarptautiniai santykiai pagrįsti klasta, melu ir smurtu. Bergždžia su sovietais kalbėti apie naują Kellogo sutartį, kai ji visas sudarytas sutartis sulaužo.

Apie vadinamo "Rytų Lokarno" naujosios planus pastaruoju metu, pagrįstai nekalbama.

Būdinga, kad tokių saugumo sutarčių siūlytojais įsakmiai nurodo, jog negali būti jokios kalbos apie sienų garantijas. Dėl ko? Kol yra tiek pavergtų tautų, pastovių sienų negali būti.

TAUTIEČIAI!

Vasario 16 G. mnazijos namai jau atremontuoti ir įrengti. Netrukus Gimnazija pradės ten darbą. Keturis metus nuo Gimnazijos įsteigimo mus slėgė nežinia, ką lemia jai rytojūs, nes vien nuo svetimųjų malonės priklausė jos pastogė. Dabar lietuviai patys bus tikrijos šeimininkai. Keturis metus vaikai praleido skurdžiose Diepholzo stovyklose mūruose. Dabar jų ten laukia nepalyginamai geresnės sąlygos.

Iki š. m. lapkričio mėn. antros pusės namams išpirkti ir įrengti PLB Vokietijos Krašto Valdyba gavo 67.417, — DM iš Lietuvos Bendruomenės Šveicarijoje, kur buvusio jos pirmininko J. Stankaus pastangomis buvo praveistas tam reikalui vajaus tarp šveicarų, 25.000, — DM iš Šveicarų organizacijų ir mūsų tautiečių aukų, iš JAV 1.282, — DM, Vokietijoje — 8.345, — DM ir iš kitų kraštų — 461, — DM. Viso 102.505,—DM. Ton sumon neįskaitytos aukos, kurios įmokėtos Balfui, bet čia dar negautos. Iš surinktų pinigų apmokėti remonto darbai, nupirkti naujo inventoriaus ir dalis įmokėta už namus.

Valdybai dabar lieka sumokėti už namus 150.000, — DM, iš kurių 45.000, — DM įmokėtini iki 1954 m. sausio mėn. 15 d. Kad galėtų tuos likusius savo išpareigojimus tesėti, Valdyba prašo skubios mūsų tautiečių paramos.

Perkant gimnazijai namus, mūsų vienintelis kapitalas buvo tikėjimas, kad Vasario 16 Gimnazija, kaip simbolis iš ašarų, kraujo ir griūvėsių kylančios Lietuvos, visiems lietuviams yra brangi ir kad tai, kas daroma vis labiau, visada ras mūsų tautiečių tarpe pritarimo. Kad mūsų tikėjimas nebuvo tuščias, tie, kurie pirmieji savo aukomis tą žygį parėmė, jau tai įrodė. PLB Vokietijos Krašto Valdyba jiems nuosirdžiai dėkoja. Dar didesnis padėkos yra nusipelnę tie mūsų bičiuliai, kurie tam

reikalui pašventė ne tik dalį savo uždarbio, bet ir nuo sunkaus darbo atliekamas valandas, rinkdami aukas ar žodžiu ir plunksna tą reikalą garsindami.

O tikslas tikrai yra ir aukų ir pasišventimo vertas. Mes ryžomės užpirkti Vasario 16 Gimnazijai namus tik būdami giliai įsitikinę to žygio reikalingumu ir tikslumu, gerai žinodami, kad nuo jo pasisekimo ar nepasisekimo priklausė o Gimnazijos ateitis. Kad tikslas būtų pasiektas, pirmoje eilėje mes patys darome visą, kas mūsų jėgomis įveikiama, ir darome taip, kaip Vokietijos sąlygomis yra įmanoma ir realu. Ne vietoje yra visos abejonės ir nepagrįstai, nenuosirdūs yra priekaištai, kurių tenka patirti. Deja, vienintelis kelias jų išvengti buvo nieko nedaryti. Mes pasirinkome kitą kelią, jis yra sunkus, bet veda į tikslą. Ačū pirmųjų aukotojų ir talkininkų paramai, darbas jau įpusėtas. Kviečiame ir kitus tautiečius pasekti jų gražiu pavyzdžiu, kad galėtumėm jį sėkmingai užbaigti.

Kadangi, kaip mus praneša, Balfas Vasario 16 Gimnazijos naujų vajaus nerems ir netarpininkaus aukų persiuntime, PLB Vokietijos krašto Valdyba prašo tautiečių JAV-ese kol netos kiti nurodymai, aukas pasiūlyti čekiais betarpiškai Krašto Valdybos adresu

Litauische Zentralkomitee,
Hegelster, 6,
Hannover — Kleefeld,
Germany.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba

SOVIETAI BIJOSI NAUJO SUKILIMO

Sovietų įsakymu, jų valdo moje Vokietijos zonoje ir Rytų Berlyne visose svarbesnėse įmonėse sudaromos slaptos grupės, kurios naujo sukilimo ar šiaip neramumų atveju turi tuoj perimti įmonės vadovybę ir užtikrinti, kad nebūtų prieita prie sovietams nemalonių reiškiniai. Imamasi ir kitų atsargumo priemonių prieš naujų sukilimų pavojus.

COHEN BROS. BAKERY

121 WATER STREET - WORCESTER, MASS.

Phone 5-2039

FRESH BAKED GOODS ON PREMISES

Store Hours: Mon. 6 - 9 P. M. — Thurs. 6 - 12 P. M.
Tues. 6-9 — Fri. 6 - 7
Wed. 6 - 9 — Sat. 4 - 1 A. M.

CHARLIE'S ARMY & NAVY SURPLUS STORE

Boots - Shoes - Rubbers
Vyru Moterų ir Vaikų Drabužiai

146 WATER GATVĖS - TEL. 5-2317

ATIDARYTA VISĄ DIENĄ SEKMADIENIAIS

Sekite Paskui Minias, Sutaupykite, Matpkite Charlie, Gausite Gerų pirkinių, Sutaupsite Laiko, Pinigų ir Rūpesių!

KAUPAS

KAIP VELNIAS JUODUODEGIS BLOGAIS KELIAIS NUĖJO . . .

(tąsa iš pereinamo numerio)

Du iškilmingi policininkai įžengė vidun, žibėdami auksinėm žvaigždėm ir gurgždėdami ankštais blizgančiais batais.

— Kaip tik laiku, ponai! — sušuko semininkas drebančiu balsu ir skubiai pribėgo prie jų. — Kaip tik laiku! Žiūrėkite — kampe velnias sėdi, matot? — ir jis nervingai šluostė savo suprakaitavusią kaktą. — Į valgyklą ir šunis atsivesti draudžiama, o čia pamanykite tik — pats velnias!

— Suimti! Suimti velnią! — sušuko kažkas. Jis mano diduką kortomis lošti gundo! . . .

Kambaryje pakilo triukšmingas ūžesys, nes visi šoko kaltinti velnią.

Policininkai gi nė kiek nenustebo — savo gyvenime jie buvo ir ne tokių nusikaltėlių matę. Jie tiktai linktelėjo vienas kitam galvą ir primerkė akį. Po to prisariatino prie velnio, didingai žvangėdami sidabriniais pentiniais, ir uždėjo jam rankas ant pečių.

Vyresnis policininkas iškilmingai nusikosėjo ir ištare griausmingu balsu:

— Miesto policijos vardu tamsta, kaip žmonių gundytojas, esi suimtas! Prašom eiti su mumis į teismą.

Po tokių iškilnių žodžių velnias tik susitraukė ir bandė palįsti po stalą. Tačiau policininkai gerai žinojo suėmimo tvarką, ir ištraukė iš už diržo sunkias grandines, surakino jomis velnio letenas. Po to jie išsivedė besispardantį Juoduodegį iš alinės ir išdidžiai patraukė miesto gatvėmis. Pusė užkandžiavusių žmonių išsekė paskui juos.

— Tai šauni mūsų policija! — stebėjosi žiopiškai šaligatviuose. — Net ir velnią, pagaliau, sugavo. Aš visada sakiau, kad mūsų policininkai ne iš kelmo išspirti!

Taip praeiviams besišnabzdant, jie praėjo miesto sodą ir netrukus pasekė didžiuosius teismo rūmus, kurių aukštos kolonos, rodės, net ir patį dangų rėmė.

Policininkai įvedė Juoduodegį į plačią salę, kur lūžte lūžo nuo žmonių. Prie aukštų stalų gi sėdėjo miesto teisėjai, visi su žilom barzdom ir žibančiais akiniais, dideliais kaip petelne, kad geriau nusikaltėlius matytų.

— Gerą paukštelį, teisėjau, ši sykį pagavome! — pratarė vyresnysis policininkas. — Patį kipšą.

Tuoj visa salė ėmė šūkauti, nerimt ir lip-ti ant suolų, kad geriau velnią matytų.

Tačiau vyriausias teisėjas paskambino varpeliu, ir kapų tylą įsiviešpatavo teismo salėje.

— Kaip vadinsiesi? — paklausė teisėjas griežtu balsu.

— Juoduodegis. . .

— Koks tavo amatas? — tęsė toliau teisėjas, piktai žvelgdamas į Juoduodegį pro didžiuosius akinius.

— Aš velnias. . . — atsakė Juoduodegis, drebedamas iš baimės.

Tuoj visa salė ėmė garsiai juoktis.

— Velnias! — pyktelėjo ir teisėjas. — Ir aš pats matau, kad velnias! Bet kokį darbą dirbi?

— Nieko nedirbu, gi ankščiau tai ugnį po katilais kurstydavau.

Teisėjas viską sužymėjo raudonu rašalu į storą teismo knygą, o po to pratarė lėtu balsu: . . .

— Dabar sakyk, kaltinamasai, kokius nusikaltimus esi padaręs bei papildęs?

Tuoj pašoko koks šimtas žmonių salėje ir ėmė šūkauti, iškėlė rankas.

— Jis žmones gundo! — šaukė jis. — Blogais keliais veda. . .

Veltui Juoduodegis bandė teisintis, kad jis nekaltas. Jis sakėsi tik vakar pirmą kartą į žemę atvykęs — ir visai ne žmonių gundyti — bet niekas tame triukšme jo neklausė.

Vyriausias teisėjas paskambino varpeliu ir prabilo:

— Šiuomi šaukiu save patį ir kitus teismonarius slapto posėdžio.

Taryba subildėjo ir pakilo nuo kėdžių. Visi išgarmėjo į gretimą kambarį, užsira-kino duris ir, aklinau užsklendę langines, pradėjo slaptą posėdį.

— Reikia velnią uždaryti į kalėjimą, ir užrakinti devyniom spynom, kad nepabėgtų, — tarė teisėjas tokiu praplikusiu pakaušiu, kad jis net ir tamsoje blizgėdavo.

— Bet kalėjimas jau visas pilnas! — atsakė kalėjimo viršininkas žvangindamas už diržo kabančiais sunkiais vario raktais. — Plėšikas Barzdočius buvo pats paskutinis, kuris dar šiaip taip įtilpo. . .

— Reikia Barzdočių paleisti, o velnią uždaryti! — sušuko kitas, kuris buvo toksai plonas, kad jo beveik ir nesimatė. — O geriausia tai visus paleisti, — nes kas gi norės sėdėti kalėjime kartu su velniu?

— Bet jei paleisim visus, tai vėl reikės įtaisyti spynas kišenėms užrakinėti, — atkakliai priešinosi kitas, energingai mosuodamas ranka. Mat, plėšikas Barzdočius buvo jam pavogęs kortų kaladę ir pypkę su taboka.

— Bus didesnis vargas! Tada geriau jau velnią!

— Pažiūrėkime į bausmių knygą ir sužinosim, kokios bausmės velniam numatytos, kukliai pasiūlė raštininkas. Jis labai gražiai rašė ir be to nešiojosi už ausies rašalu varvančią plunksną.

Tai buvo gera mintis. Visa taryba tuoj apspito raštininką ir sužiūro į taukuotą, truputį pelių apgriauztą bausmių knygą.

— Štai bausmės plėšikams. . . — ėmė murmėti raštininkas, pagarbiai sklaidydamas knygos lapus. — Čia va girtuoklių bausmės. . . Čia gi kortų lošikų. . . Ir taip pamažu jis pervertė visą knygą. — Keista! Visiems bausmės numatytos, tik vieniems velniam ne. . .

— Kaip tai nenumatytos? — nustebo visi netikėdami. — Pamanykite, tokiam nusikaltėliui! . . .

— Nėra, — pakartojo raštininkas, — todėl, būdami teisingi, jo ir nuteisti negalime.

— Deja, negalime. . . — patvirtino ir teisėjai.

— Šiuomi skelbiu slaptą posėdį baigtu ir uždarytu, — paskelbė vyriausias teisėjas ir pašokęs atrakino duris.

Visi išėjo į triukšmaujančią salę ir susėdo ant aksominių kėdžių.

Vyriausias teisėjas išgėrė stiklą vandens, krankstelėjo ir prabilo:

— Teismo taryba, susidedanti iš manęs ir iš kitų, nemažiau teisingų teisėjų, išsprendė Juoduodegio bylą slaptame posėdyje. Patirta, kad įstatymas bausmių velniam nenumato, dėlto taryba skelbia velnią Juoduodegį išteisintu.

Čia jis pažvelgė į kitus teisėjus, tarsi abejodamas, ir dėl visa ko pridėjo:

— Be to, kalėjime tuo tarpu vistiek nėra vietos. Užtai nusprendėm, kad Juoduodegis galės gyventi kur nors netoli kalėjimo ir verstis kuriuo nors naudingu bei nežalingu amatu.

Tai taręs, jis atsisėdo ir paskambino varpeliu.

Policininkai atrakino velnią pančiojusias grandines, šis gi tik nusilenkė teisėjams, dėkodamas už gerą širdį, ir nudžiugęs taip greitai nėrė iš salės, kad iš po kanopų tik kibirkštys tryško.

Gatvėse gi linksmai švietė saulė, bėgi nėjo rudi šunės, ir patenkintas velnias ramiai vaikštinėjo senamiesčio skersgatviais, galvodamas, kaip čia pradėjęs dirbti ir kur čia susiradus suodina amatą.

Štai, ant vieno aukšto namo stogo sėdėjo kaminkrėtis ir taip smarkiai valė kaminus su šepėčiu ir muilu, kad net burbulai skraidė oru. Velnias nedrąsiai užlipo kopėčiom ir pasiteiravo, ar nereikėtų jam kar-tais padėjėju.

— Pažiūrėsim, ką pats moki, — tarė kaminkrėtis, pakėlęs juodą veidą. — Lipk čia!

(bus daugiau)

The SINGER Special Bargain

YOU'VE BEEN WAITING FOR

NEW CONSOLE ELECTRIC

- Walnut Cabinet
- Spot Light
- Complete Sewing Course
- Multiple Speed Controller
- Singer Guarantee

\$122.50

243 MAIN STREET

Tel. 4-1817

561 MAIN STREET

Tel. 5-413j

- Complete 8 Lesson Course in Sewing with every machine.
- All Backed by the SINGER Guarantee.

SINGER

WILFAND'S CREAMERY

115 WATER STREET

WORCESTER, MASS.

Choicest of Smoked and Salted Fish

Also A Complete Assortment of Fresh Dairy Products
Strictly Fresh EGGS From Near-by Farms—DAILY

JOSEPH SHUSTER

124 WATER STREET

DIAL 5-1146

Worcester, Mass.

FRESH LEAN SHOULDERS	lb.	53c
BACON ENDS	lb.	49c
GOOD KILBASI	lb.	65c
SMOKED SHOULDERS	lb.	49c
SALT PORK	lb.	29c

Come and Find more Bargains

We have a good choice of Fresh Meats and Groceries

CITY TELEVISION COMPANY

Televizijos - Elektriniai Prietaisai
Parduodame - Pataisome

743 MAIN STREET

Worcester 8, Mass.

Telephone 4-9267

MR ALUKAS City Television Company savininkas parduoda visokių rūšių televizijų; teipgi pritaisto televizijas, kad būtų galima gauti CHANNEL 14, WORCESTERIO anują stotį.

M. G. MASNIK, INC.

Wholesalers of

Four Roses - Hunters Paul Jones
Carstairs - Calvert

also Domestic and Imported Wines

3 KANSAS

TEL 3-5401

For-Most Fruit Co.

102-104 WATER ST.

— Wholesale and Retail —
Baskets for All Occasions
our Specialty
Tel. 7-0202 - Worcester, Mass.

Radio Program

Adv. G. Balcom, vedama Radio programa įvyksta kas šeštadienio vakare, laike "International Hour" nuo 8:30 iki 9:00 val. — WAAB, 1440 kc.

SEVENTEENTH ANNUAL CHARITY CIRCUS

WORCESTER AUDITORIUM

Jan. 24-30

FUN FOR YOUNG AND OLD,
GREATEST ALL-STAR INDOOR
CIRCUS

- TERRELL JACOBS WITH TWO OF HIS 14 WILD ANIMALS DISPLAY ONE
- Capt. Joe Basiles Famous Big Top Band DISPLAY TWO
- Gautier's Excess Baggage Dog Comedy Act DISPLAY THREE
- Gene Randow World Famous Production Clown DISPLAY FOUR
- Lolo and Lita Whirlwind Comedy Act DISPLAY FIVE
- The Marvels Sensational Teeterboard Artists DISPLAY SIX
- Les Arrigonis Sensational Trapsse Act DISPLAY SEVEN
- Brick Brothers and Mr. Murphy Outstanding Comedy Trampoline Stars DISPLAY EIGHT
- Terrell Jacobs Baby Elephant Performing Baby Elephant DISPLAY NINE
- Ranger Joe Famous T.V. Cowboy with Topaz DISPLAY TEN
- Terrell Jacobs Internationally Famous Wild Animal Act DISPLAY ELEVEN
- Willie West and McGinty Blundering Home Builders DISPLAY TWELVE

WORCESTER AUDITORIUM

16 COMPLETE SHOWS

Sunday 1:30-5

Mon., Tues., Wed., Thurs. 3:45-8

Fri., Sat. 3:45-7-10

Conducted For Benefit Of

ALETHEIA GROTTO

CEREBRAL PALSY

CLINIC

Mammoth Midway

FEATURING

Games of Skill — Pitchmen

Rides — Demonstrators

CIRCUS HEADQUARTERS

49 Main St., Worcester

RESERVED SEATS NOW ON SALE

Dial 7-7448

MAC'S Brake Service

Chas. McCarthy, Prop.
Automobilių Taisymas
Starter - Generator
Electrial Service

97 MILLBURY ST.

Tel. 6-0140

prieš Vernon Drug Co.

Worcester, Mass.

RELIABLE

RADIO SHOP

750 MAIN GATVĖS

Tel. 6-1176

Worcester, Mass.

— Nepaprastas Pardavimas —

RCA - Motorola - Zenith

Sylvania

Sutaupykite iki \$150.00

Televizijos Setai

Dirbtuvės Išlavinti Ekspertai

Įtaiso Antenas, Pataiso

Televizijos Aparatus

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programa ateinantį sekmadienį, per stotį WBMS, 1090 kilocycles (netali WBS stoties) 12:00 iki 12:30 val. per pietus bus sekanti:

1—Muzika.

2—Dainos.

3—Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais, malonėkt rašyti radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ašū. Steponas Minkus

SLA Nori Paremti Į Sunkumus Patekusius Klubus

Šiais metais, kaip žinia, įvyksta Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas, o tik ką buvo įvykdytos nominacijos — kandidatų parinkimas į būsimąją Pildomąją Tarybą. Tokiu būdu šios didžiulės lietuvių organizacijos susidarė lyg ir "karštesnias oras". O tą orą įkaitino tam tikros varžybos, kurios pasireiškė veiklų SLA narių tarpe.

Atsirado daugiau, negu paprastai norinčių atsistoti priekyje šios didelės ir įtakingos organizacijos, kuri ypatingos reikšmės mūsų gyvenime turėjo ir tebeturi. Suprantamas dalykas, kad mūsų aktyvūs darbuotojai laiko garbingu reikalu pasireikšti, kaip tik SLA veikloje. Na, o rinkimai, pagal šio krašto papročius dažnai neišvengia ir as-trumų. Reikia tikėtis, rinkimai praeis, priešrinkimai paduos vienas kitam ranką ir vėl pradės dirbti sutartinai bendram visų džiaugsmui.

Tik būtų labai liūdna, jeigu šie nors besivaržančių asmenų, siekdami savo tikslo — patekti į Pildomosios Tarybos narius, ir tuo pačiu metu stengdamiesi išstumti esamus, panaudotų tokius propagandinius su-manymus, kurie galėtų sukelti nors šėšėlį nesitikėjimo visos organizacijos darbu. Tada jau būtų padaryta skriauda sau patiems ir savo dideliu vargu išgudytai organizacijai. O varžybos tegu vyksta savo keliu. SLA pakankamai subrendę ir sąmoningi nariai mokės pasirinkti tinkamus ir šiai organizacijai teikiančius naudą Pildomosios Tarybos narius. Tikėkime, kad kurie nors vieno kito egoistiniai sumetimai nenustelbs didžiojo tikslo — mūsų Susivienijimo tolimiesnio stiprinimo ir plėtimo. Nuošaliai pasilikdami nuo rinkiminio įkarščio, geriau pažvelkime į tikruosius SLA vadovybės darbus. O tie darbai vis darosi sudėtingesni ir reikalauja apdairumo ir mokėjimo prisitaikyti naujai atsirandančiom aplinkybėm.

Štai tik mažas pavyzdys iš apdraudus praktikos. New Yorko laikraštyje "Daily News" pasakė Federal Trade Commission Chairman, o Ed. F. Howrey pasisakymą apie federalinės Valdžios nuosprendį daryti tyrinėjimus apdraudus srityje. Iš to pasisakymo paaiškėja, kad visoje šalyje yra net 800 apdraudus kompanijų, kurios draudžia nuo ligos, nuo sužeidimų ir kitų nelaimių. Ten sakoma, kad kai ku-

rių kompanijų agentai skelbia nepamatotą propagandą apie savo siūlomą apdraudus nau-das, tuo tarpu, kai tikrovėje apsidraudęs negali tikėtis panašių naudų sulaukti. Nenuostabu, kad Ed. F. Howrey kviečia atskirų valstybių pareigūnus ir plačiąją visuomenę padėti kovo-ti su nesąžiningumais apdraudus srityje. Tai esąs, anot jo, labai svarbus darbas.

Ir fraternalės organizacijos, kaip mūsų Susivienijimas, yra priverstos dirbti greta ištisos armijos gerai apmokamų kompanijų agentų, kurie dažnokai nesivaržo su priemonėm. Aišku, kad darbas šioje srityje yra la-bai nelengvas. O propaganda ir agitacija, kurią skleidžia įvai-rios apdraudus kompanijos, ne-pamatuotai žadėdamos nesamas naudas, pasiekia ir mūsų žmo-nes. Kova su šia lietuviams sve-tima įtaka sunki, bet ji turi būti visų sąmoningų lietuvių vedama. Spaudoje jau buvo mi-nėta, kad fraternalės organiza-cijos, o ypatingai SLA apdrau-dos sąlygas gali pasiūlyti žymiai lengvesnes, ir naudos iš apdrau-dos esti nepalyginamai didesnės. Nekalbant jau, kad čia apie jo-kius apgaulingus pažadus nega-lima ir manyti.

Paskutiniu metu visu aštrumu iškilio naujas reikalas lietuvių tarpe. Mes žinome, kad veik kiekvienoje žymesnėje kolonijo-je yra lietuvių draugijos ir kluba-i, kurie apdraundavo savo nari-us mirties atvejui. Daugelis tu draugijų, dėl narių išmirimo jau užsidarė ir didelės sumos lietuvių sudėtų pinigų jau žuvo. Bet yra dar tokių draugijų ne-mažas skaičius. Jos daugumoje jau negali savasankiai gyvuoti. SLA rengiasi padaryti savo statute tokius pakeitimus, kad būtų galima tas draugijas pri-imti nariais. Tuo būdu bus pa-darytas dar vienas didelės reikš-mės darbas lietuvių tarpe.

Aplamai, SLA rūpinasi savo organizaciją stiprinti. Vieno gražaus pasiaukojimo šiais lai-kais nepakanka. Tad kuopų fi-nansų sekretoriai, kaip neseniai jiems pranešta, už savo sunkų darbą nors kukliai bus atlygin-ti. Tai sustiprins kuopų veiklą.

Turint galvoje jau minėtus spaudoje SLA apdraudus pro-gramos praplėtimus — lankstesnę ligoje apdraudą, senatvės pen-sijos apdraudą, tenka manyti, kad ši mūsų organizacija su naujais metais dar sustiprės.

Ant. Saur. saitis

Metinis Susirinkimas

Primename, kad Amerikos Lietuvių Bendruomenės Worcesterio apylinkės metinis susirin-kimas įvyksta sausio 31 d. (sekmadienį) 2 val. p. p., Lietuvių Pil. Klube (apatinėj salėje). Die-notvarkėj: Pranešimas iš Ame-rikos Lietuvių Kongreso, Valdy-bos pranešimas, naujos Valdy-bos ir revizijos komisijos rinkimai ir kt. Visus Worcesterio lie-tuvius kviečiame susirinkime gausiai dalyvauti. Valdyba

Šv. Jurgio Dr-jos Vakariene

Šv. Jurgio draugija rengia šaunią vakariene. Vakariene įvyks sekmadienį, sausio (Jan.) 31 d., 1954 m., Liet. Uki Klubo name, 2:30 val. po pietų. Draugija kviečia jus visus, gerbiamieji bei gerbiamuosius, rengtis ir atvykti į mūsų parengimą, o ne-būsime apvilti, nes iš praeties šios draugijos parengimai pa-ty už save liudija, savo geru-mu.

W. K. Rengimo Kom. Narys

Jau 6500 Sveitšalių

Užsiregistravo

Virs 6,500 Worcesterio apylin-kėje gyvena ateiviai šį mėnesį įteikę (1) savo adresus Imigra-cijos ir Naturalizacijos Komisi-onieriui, Pašto įstaigoje. Visi ateiviai turi būtina priduoti sa-vo adresus laike pirmutinio mė-nesio kiekvieną mėtą. Sekmadien-is yra paskutinė diena. Aplika-cijos gaunamos Pašto įstaigoje, išpildomos ir vėl gražinamos. Laike 1950 metų cenzo, buvo suskaičiuota 6,717 ateivių Worces-terio apskrityje.

Veteranų Parengimas

Lietuvių Karo Veteranų orga-nizacija rengia šv. Valentino Dienos minėjimo vakarą, šešta-dienį, vasario 13-tą, 1954 mt. Parengimas bus 206 South Quinsigamond alėjos, Shrews-bury, Mass. veteranų salėje. Bus šokiai ir užkandžiai. Rengi-mo komitetas susideda iš sekan-čių veteranų veikėjų: Juozas J. Sharkus, Danielis M. Lettic, L. Lendraitis, Steponas Kvederis, Antanas Gildauskas ir Edvardas Lettic.

Pagerbkie Meno Megėjų Ratelį!

Sausio 30 d. Lietuvių Piliiečių Klubo salėje rengiamas Ratelio koncertas. Visi Worcesterio lie-tuviai, vertindami jo lietuvišką darbą, pagerbkime mūsų meno megejus ir gausiai dalyvaukime koncerte. Atsilankydami į kon-certą, turėsime progos jaukiai praleisti laiką ir tuo pačiu pa-remsime lietuviškos dainos gar-sintojus bei suteiksime jiems moralį atpildą už jų darbą, var-gą ir pasišventimą. Tad visi į Meno Megėjų Ratelio koncertą!

Šv. Kazimiero Dr-jos Metinis Bankietas

Šv. Kazimiero draugija rengia metinį banketą, sekmadienį, vas. (Feb.) 7-tą, šįmet, 1:30 val po pietų, Liet. Piliiečių Klubo sve-tainėje. Per metinį susirinki-mą, buvo nutarta, kad visi na-riai užsimokėtų už vieną tikieta. Tai bus nepaprastas parengi-mas ir visi nariai ir jų svečiai nepraleiskite progos.

Kun. Jonas Bakanas Pagerbtas

Kun. Jonas Bakanas, dabar paskirtas į Šv. Rožančiaus para-piją, buvo pagerbtas Šv. Širdies parapijiečių, Gardner, Mass., su banketu Elks Name, trečiadienio vakare, aštuntą valandą. Kun. J. Bakanas buvo paskirtas į Gardnerį, gegužės mėnesį, 1952 metais ir ten darbavosi iki šio mėnesio.

Pagerbimo surengimo komite-to pirmininkas buvo Kun. Mon-signoras Martin J. Tracy, Šv. Širdies bažnyčios klebonas. Lai-ke banketo kalbėjo Kun. Daniel P. O'Brien, iš Šv. Camillus pa-rapijos, Fitchburg, Mass. ir Kun. Albinas Jankauskas, iš Šv. Pranciškaus parapijos, Athol, Mass. Kiti rengimo komisijos nariai: Kaąys Genaitis, Antanas Kraskauskas, Alekas Nakutis, Vincas Višniauskas, James Hen-dricks, Katarina Kraskauskas, Laura Kvantkauskienė, Ona Kraskauskienė, Blanche Genai-tienė, Gabrenia Šerkšniūtė ir Margaret Aukštikalnis.

Šis Tas Iš Worcesterio Organ. Veiklos

Š. m. sausio 17 d. įvyko Lie-tuvai Remti D-jos I skyriaus metinis susirinkimas. Iš padary-tų pranešimų paaiškėjo, jog d-ja yra ne tik daug nuveikusi, bet ir dabar tebedirba pozityvų. Worcesterio kolonijoje ryškiai jaučiama, kultūrinį, šalpos ir Lietuvos laisvinimo darbą. 1953 metais pajamų turėta \$1242.55, išleista \$1236.59. Pridėjus liku-tį iš 1952 metų kasoje grynų pinigų yra \$596.08.

Peržvelgus paskutiniųjų 7-rių metų (1947-1953) skaičius, gau-nasi dar įdomesni statistiniai duomenys. Per tą laiką d-ja tu-rėjo įplaukų \$12,016.23, išleido \$11,420.15. Svarbesnės išlaidos yra šios: 1. pervesta Am. Liet. Tarybai — \$4590.04, 2. Balfui — 1007.00, 3. Tremtinių šalpai — 1000.53, 4. Gimnazijai ir mo-kykloms Vokietijoje — 423.00 ir 5. Am. Raud. Kryžiui — 160.

Lietuvai Remti d-jos I skyrių bei jo veiklą rėmė ir teberiamia daugelis Worcesterio o-jų, iš ku-rių pažymėtinos: Amer. Liet. Taut. "Sandaros" 16 kr., Liet. Pil. Klubas, SLA 57 kr., Liet. Moterų klubas, Liet. - Am. karo Veteranai ir kitos. Per minėtus 7-rius metus šios organizacijos yra aukojusios LRD I skyriui žymias sumas pinigų. Štai, gau-tos aukos: L. Pil. Klubo — \$1375.00, ALT "Sandaros" 16 kp. — \$461.00, SLA 57 kp. — \$111.13, Liet. Mot. Klubas \$75., Birutės d-ja, Senų žmonių Pag-d-ja — po \$25.00 ir kt.

Susirinkime pareikšta padėka visiems, prisidedantiems prie LRD veiklos. 1954 metų valdybon išrinkta: M. Žemaitaitis — pirm., M. Welksner ir J. Šalaviečius —

Worcesterio L. M. M. Ratelio Choras, vedamas muz. Zig. Snarskio

METINIS KONCERTAS

įvyksta:

1954 m. sausio-Jan. 30 d.

6:30 val. po pietų.

Lietuvių Piliiečių Klubo Salėje, 12 Vernon Street

WORCESTER MASS.

rengia:

WORCESTERIO L. M. M. RATELIS

Programoje:

- 1) L. M. M. Ratelio mišrus choras, vedamas muz. Z. Snarskio.
- 2) Tautiniai šokiai, vedami I. Savickaitės.
- 3) Humoresco—L. Jakubauskas.

Po programos šokiai — Veiks Bufetas

Bilietai kaina \$1.00 iki \$2.00 — vaikams pusė kainos

L. M. M. RATELIO VALDYBA

Spaudos Baliai

"Amerikos Lietuvis" spaudos balius ir 50 metų Lietuvių Spaudos atgavimo sukaktuvės įvyks sekmadienį, vasario 7-tą, Lietuvių Piliiečių Klube, 3-čia valandą vakare. Užkviesta žymūs menininkai ir kalbėtojai. Sekite vėlesnes žinias apie šį parengimą.

vice pirm., J. Palubeckas — sekret., J. Dvareckas — Iždin., Pr. Aukštuolis — fin. rekt., J. Matijošaitis, V. Mitrikas ir Pr. Pauliukonis — Iždo glob., O. Tarailienė ir A. Tamkus — orga-nizatoriai ir J. Jankauskas — Tvardkariu.

Š. m. sausio mėn. 10 d. įvykusiame ALT Sandaros 16 kp. me-tiniame susirinkime kuopos val-dybon 1954 metam išrinkta: J. Pupka — pirm., J. Bertašius — vice pirm., Pr. Aukštuolis — sekret., Juoz. Karinkas, fin. rašt., K. Zurlis — Ižd., J. Šalaviečius — organizatoriai. Iždo globėjai: J. Matijošaitis, A. Šermukšnis Veiklos komisiją sudaro J. Dvareckas, A. Kriauciūlis, B. Griga-liūnas, V. Mitrikas ir A. Žilinskas, Maršalka — A. Palubeckis.

Iš patiekto susirinkime fi-nansinis apyskaitos paaiškėjo, kad 1953 m. pajamų būta \$804.46 ir išlaidų — \$713.52. Svar-besnės išlaidos buvo šios: Vasa-rio 16 d. gimnaz. Vokietijoje — \$100.00, Visuot. Amer. Liet. kongresui — \$50., ALTui — \$25. Vargo mokyklom — \$25., Worc. Tornado Fondui \$35.00 ir t.t. kuopa siuntė savo delegatą į Vi-suot. Am. Liet. Kongresą, ap-mokėdama kelionės išlaidas (\$125.00).

Susirinkimas pasireiškė gyvo-mis diskusijomis, kurių metu peržvelgta praeties veikla ir sa-sitarta ateities darbų klausimai.

Praėjusių Kalėdų proga LRD I skyr. ir ALT Sandaros 16 kp. paskyrė Vak. Vokietijos Vargo Mokyklom po 25 dol. aukų (viso 50 dol.). Pinigai per VLIK'o Vyk. Tarybos pirm. K. Zal-kauską pasiūsti Stuttgarto ir Wehnen'o mokyklom. J. P.

MARIJOS JUBILIEJINAI METAI

Abelnai visi katalikai žino, kad šie metai ligi Grucčio 8 dienos, prisiminimui Panelės švenčiausios Nekalto Prasidėjimo 100 metų dogmos paskelbi-mo, yra jubiliejiniai metai; vienok gal ne visi atkreipia demesį į tų metų reikšmę. Yra tai gar-bės metai, šventieji metai ir Dievo malonių čmoniems metai. Dievo malonių ypatinga žmo-niems vertė yra atlidai.

Šv. Tėvo parėdymu jubiliejini-ais metais visuotinius atlidus galima įgyti sekančiose Panelės švenčiausios dienos: Aucojimo (Grabnyčios), Apreiškimo, Septynių Skausmų, Paėmimo į Dangų ir Nekalto Prasidėjimo. Apart to kiekvieną šeštadienį, jeigu burių keltos žmonių aplanko Panelės švenčiausios gar-bei pašvestą bažnyčia. Galima visuotinius atlidus įgyti, daly-vaujant iškilmingose Panelės švenčiausios garbei pamaldose.

Būtinis sąlygos visuotiniams atlidams įgyti yra tokios: 1. Atlikti išpažintį ir priimti šv. Komuniją, 2. Aplankyti Panelės švenčiausios garbei pašvestą bažnyčia. 3. Pasimelsti šv. Tėvo intencija. Dalinių atlidų, de-šimts metų, įgijimui nėra būti-nai reikalinga išpažintis ir šv. komunija, pakanka gailėsčio.

Kitas dar svarbus dalykas ži-noti, kad bažnyčiose pašvestose Panelės švenčiausios garbei di-

dysis altorius šiais metais yra privilegijuotas, tai yra, prie to altoriaus laikomas šv. mišios už mirusius yra su visuotinais at-lidais. Užtai labai svarbų gauti mišias šv. už mirusius prie to-kio altoriaus.

Sekancioji pirmutinė visuotini-ųjų atlidų diena yra Aucojimo arba Grabnyčios, Vas. 2, 1954.

Visi lietuviai turėtų žinoti ir atsiminti, kad mes Worcesteryje turime tik vieną lietuvių bažny-čią Panelės švenčiausios garbei pašvestą, tai Aušros Vartų bažnyčia. Užtai ar tai visuotini-ųjų ar dalinių atlidų įgijimui, lietuviai privalėtų tą bažnyčia lankyti. O taipgi Aušros Vartų bažnyčios didysis altorius šiais metais privilegijuotas, šv. mišios prie to altoriaus laikomos už mirusius yra su visuotiniais atlidais.

Kun. K. A. Vasys

Atostogauja

Ponai Tautkai, Angela Tamu-lionienė ir sūnus Ronny, Mari-jona Vaikšnorienė, kaip girdėt išvyko į Floridą Marijona Vaikš-norienė po atostogų Floridoj, ketina vykt į Bermudą, kur pra-leis apie 10 dienu.

KAS YRA DIEVAS? KAS YRA ŽMOGUS? KOKIE TURI BŪTI ŽMOGAUS SANTYKIAI SU DIEVU?

Šiuos klausimus rasi išsamiai svarstomus ir giliai sprendžiamus dviejų Vilkaviškio seminarijos profesorių: prel. Dr. F. Bartkaus ir kan. Dr. P. Aleksos naujausiame veikalė —

DIEVAS IR ŽMOGUS

Didžiulio formato 517 pusl.

Kaina: neįrišta — \$5.00, kietais viršeliais — \$6.50

Užsakymus siūsti:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street

Worcester, Mass.